

Lösning till tentamen FAFA01 2019-08-23

1. Friläggningsen av problemet visas i figuren. Hela vikten står på tårna, därför måste

$$F_T = mg.$$

För statisk jämvikt krävs:

$$\sum \tau_i = 0 \text{ och } \sum \vec{F}_i = 0.$$

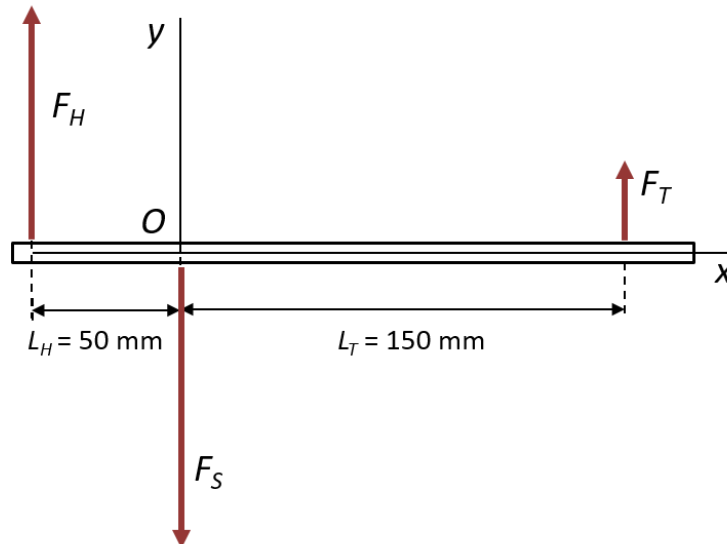
Eftersom kraften på leden verkar svårast att hantera väljer vi att beräkna vridmomenten kring punkten O.

$$0 = F_T \cdot L_T - F_H \cdot L_H = 0 \Rightarrow F_H = \frac{F_T \cdot L_T}{L_H} = \frac{mg \cdot L_T}{L_H} = \frac{84 \text{ kg} \cdot 9,82 \text{ ms}^{-2} \cdot 0,15 \text{ m}}{0,05 \text{ m}} = 2475 \text{ N}$$

För att beräkna kraften, F_S på leden använder vi nu det andra jämviktsvillkoret. Eftersom inga andra krafter verkar i x -led kan vi direkt se att också F_S bara kan ha en y -komponent. $F_H - F_S + F_T = 0 \Rightarrow F_S = F_H + F_T = F_H + mg = 2475 \text{ N} + 84 \text{ kg} \cdot 9,82 \text{ ms}^{-2} = 3300 \text{ N}$ riktad rakt nedåt.

$$F_H = 2475 \text{ N}$$

$$F_S = 3300 \text{ N}$$

2. När kvinnan hoppar på plattan kan vi använda energiprincipen för att bestämma fjäderkonstanten.

$$L = 2 \text{ m}, A = 0,4 \text{ m} \Rightarrow h = L + A = 2,4 \text{ m}$$

$$mgh = \frac{1}{2} kA^2 \Rightarrow k = \frac{2mgh}{A^2}$$

När hon kliver på trycks fjädern ihop så att

$$kx = mg \Rightarrow x = \frac{mg}{k} = \frac{A^2}{2h} = \frac{(0,4 \text{ m})^2}{2 \cdot 2,4 \text{ (m)}} = 0,033 \text{ m}$$

3. Genom att skriva differentialekvationen som

$$\frac{d^2 q}{dt^2} + \frac{1}{LC} \cdot q = 0$$

och jämföra med "standard formuleringen" identifieras $\omega_0 = \frac{1}{\sqrt{LC}}$

$$f_0 = \frac{\omega_0}{2\pi} = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}} = 1,59 \text{ MHz}$$

- 4a Kraften ger upphov till ett vridmoment $\tau = F \cdot R$, eftersom F och R är vinkelräta. Detta ger en konstant vinkelacceleration, α , enligt Newtons 2:a lag: $\tau = I \cdot \alpha$.

En tunn trissa har tröghetsmomentet $I = \frac{1}{2} m R^2$.

$$\alpha = \frac{FR}{I} = \frac{2FR}{mR^2} \Rightarrow \omega = \alpha t = \frac{2Ft}{mR} = \frac{2 \cdot 20 \text{ N} \cdot 10 \text{ s}}{5 \text{ kg} \cdot 0,16 \text{ m}} = 500 \text{ rad/s}$$

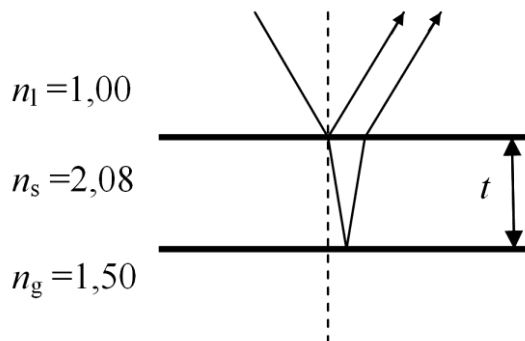
- 4b Energin ges av: $K = \frac{1}{2} I \omega^2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} m R^2 \omega^2 = \frac{5 \text{ kg} \cdot (0,16 \text{ m} \cdot 500 \text{ s}^{-1})^2}{4} = 8,0 \text{ kJ}$

5. Det elektriska fältet ges av $E = E_0 \sin \omega t$ och ger elektronen en acceleration

$$a(t) = F(t) / m = \frac{e}{m} E_0 \sin \omega t. \text{ Hastigheten ges då av } v(t) = \int a(t) dt = \frac{e E_0}{\omega m} \cos \omega t.$$

$$v_{\max} = \frac{e}{\omega m} E_0 = \frac{e}{\omega m} \sqrt{\frac{2I}{\epsilon_0 c}} = 8,75 \cdot 10^5 \text{ m/s}$$

6. De två första reflexerna visas i figuren (snett infall bara för illustration). För att få maximal reflektans ska de bägge strålarna vara i fas med varandra. Den första reflekteras mot ett tätare- och den andra mot ett tunnare medium, så det extra fasskiftet blir π .

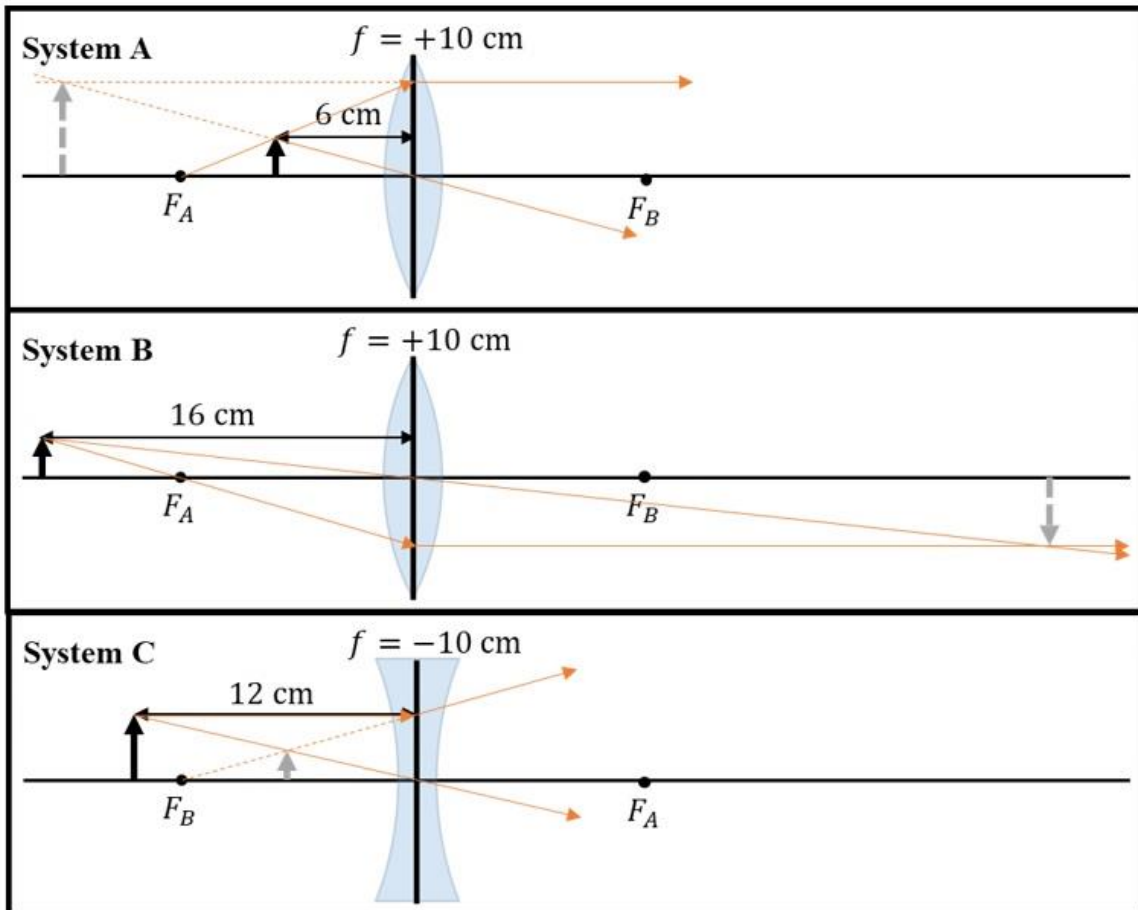
$$\delta = \frac{2\pi}{\lambda} n_s \cdot 2t + \pi = m \cdot 2\pi \Rightarrow t = \frac{\lambda}{4n} (2m-1), \quad m = 1, 2, \dots$$

a) Minsta tjockleken blir då $t = \frac{308 \text{ nm}}{4 \cdot 2,08} = 37 \text{ nm}$.

b) $I = I_1 + I_2 + 2\sqrt{I_1 \cdot I_2} \cos \delta = 0,24$

7.

System	Reell/Virtuell	Upp-och-ner/Rättvänd	Förminskad/Lika stor/Förstorad
A	Virtuell	Rättvänd	Förstorad
B	Reell	Upp-och-ner	Förstorad
C	Virtuell	Rättvänd	Förminskad

- 8.
- A - 4
  - B - 5
  - C - 1
  - D - 6
  - E - 2
  - F - 8